

OLISIKO SINULLA HETKI AIKAA PUHUA IPC:STÄ?

**KEINOJA IPC:N ONNISTUNEeseen
IMPLEMENTOINTIIN
TERVEYDENHOITAJAN TYÖHÖN**

JOHDANTO

Viva-projekti on kouluttanut 250 IPC osaajaa opiskeluhoitoihin Etelä-Pohjanmaalle, Kanta-Hämeeseen ja Pirkanmaalle. Kokemuksemme on, että uuden menetelmän käyttöönotto on ollut haastavinta terveydenhoitajille. Keskeisenä syynä ovat ajankäytön haasteet liittyen lakisääteisten tehtävien suureen määrään. Näyttää myös siltä, että mielenterveystyön määrä on lisääntynyt terveydenhoitajilla merkittävästi, mutta valmiuksia suoriutua muuttuneesta työnkuvasta ei ole vielä riittävästi.

Osan terveydenhoitajista työkuviin IPC on kuitenkin sopinut hienosti. Kutsuimme eri kunnista kuusi tällaista terveydenhoitajaa työpajamaan jakamaan onnistumisen elementtejä ja työstämään käyttöönottoon liittyviä esteitä. Tässä raportissa esitetään työpajan tuloksia sekä alueemme terveydenhoitajien vastauksia Nomad-N kyselyyn, jonka avulla Viva-projekti seuraa IPC:n juurtumista.

Raportti antaa erityisesti terveydenhoitajien esihenkilöille konkreettisia keinoja, joiden avulla edistää IPC:n käyttöönottoa ja juurtumista.

ONNISTUNEEN KÄYTTÖÖNOTON OSA-ALUEET

Osaaminen

- Kouluttautuminen
- Luottamus omaan osaamiseen
- Asennemuutos: minä osaan, tämä on osa työtäni
- Osaaminen vastaa työnkuvaa

Motivaatio

- Motivaatio syntyy tarpeesta
- Menetelmän käytännönläheisyys
- Innostus tarttuu
- Vapaaehtoisuus

Seuranta

- IPC-kokemusten jakaminen
- IPC:stä tiedottaminen
- Terveystietäjän työnkuvasta
- Esihenkilöiden tiedon lisääminen

Edellytykset

- Esihenkilöiden antama tuki
- Oman työajan hallinta
- Priorisointi
- Työnkuvan tarkastelu

MOTIVAATIO

"Motivaatio on sisäinen tuli. Jos joku yrittää sytyttää tuon tulen allesi, todennäköistä on, että se palaa vain hetken."

-Stephen Covey

73%

*terveydenhoitajista
arvosti vaikutuksia,
joita IPC-menetelmällä
on ollut heidän työhönsä*

Työpajan terveydenhoitajia IPC:ssä innostaa menetelmän konkreettisuus. He kokevat, että käyttö kasvattaa ammattitaitoa ja helpottaa oman työn tekemistä. He myös ajattelevat, että IPC:n avulla nuorille voidaan tarjota tasavertaisia ja laadukkaita palveluita.

IPC-osaajien kokemusten jakaminen kollegoille on tärkeää. Menetelmästä, sen opettelun edellytyksistä ja vaikutuksista tulee kertoa realistisesti työyhteisössä, sillä se tukee kiinnostusta menetelmää ja kouluttautumista kohtaan.

Motivaatiota lisääviä tekijöitä:

- Kokemusten jakaminen menetelmän hyödyistä ja käytännönläheisyydestä, jonka seurauksena innostuminen leviää työyhteisössä
- Menetelmä vastaa tarpeeseen saada välineitä mielialaoireisten nuorten tukemiseen
- Esihenkilö pitää menetelmään liittyvää keskustelua yllä ja mahdollistaa koulutuksen
- Osallistuminen koulutukseen on vapaaehtoista
- Työnkuvan muutoksen hyväksyminen - IPC on osa sitä

TYÖN SUUNNITELMALLISUUS JA AJANHALLINTA

IPC:n onnistunut käyttöönotto edellyttää ajankäytön hallintaa. Kalenterin suunnittelua helpottaa oman työn vuosikello. Kauan terveydenhoitajan työtä tehneelle vuosikello voi olla kokemuksesta syntynyt näkemys siitä, miten työ tulee vuoden aikana rytmittää. Uransa alussa oleva terveydenhoitaja voi hyötyä kirjallisesta vuosisuunnitelmasta.

Työn suunnitelmallisuutta haastaa työpäivien rikkonaisuus ja ennakoimattomuus. Koputukset ovelle heikentävät myös rauhaa keskittyä vastaanotolla olevaan nuoreen. Matala kynnyks vastaanotolle hakeutumisessa pitää säilyttää, mutta keskustelu kouluyhteisössä siitä, milloin ja minkälaisissa asioissa vastaanotolle hakeudutaan, helpottaisi terveydenhoitajien työn suunnittelua.

Keinoja ajanhallinnan edistämiseksi:

- Vuosikello -> suunnitelmallisuus tehostaa toimintaa
- IPC-päivä/ puolipäivä -> parempi valmistautuminen ja keskittyminen
- Seuraavan käynnin suunnittelu jo edeltävällä käynnillä -> nopeuttaa valmistautumista seuraavan ohjauksen alussa
- Ryhmäterveystarkastukset -> säästynyttä työaika voidaan käyttää mielenterveystyöhön

13%

*terveydenhoitajista
arvioi resursseja
olevan riittävästi
IPC-menetelmän
käyttämiseksi*

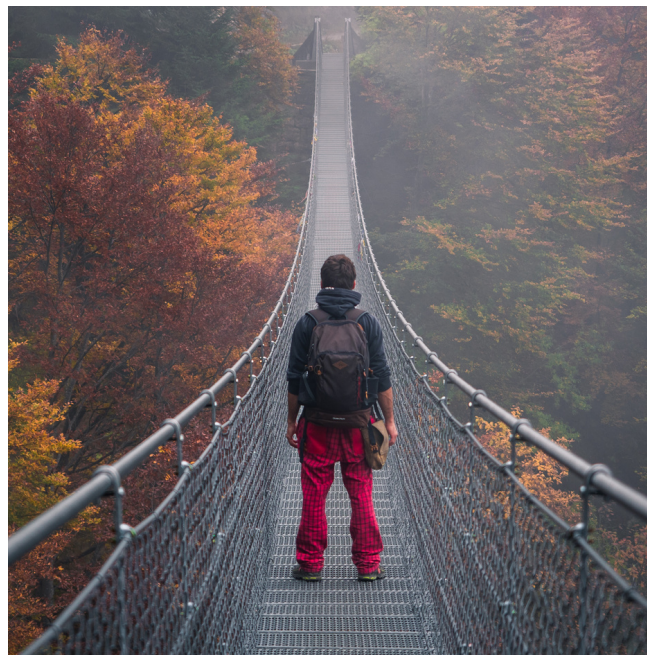
LUOTTAMUS OMAAN OSAAMISEEN

Mielenterveys tulisi olla aina mielessä nuoria kohdatessa, mutta siitä puhuminen voi aiheuttaa terveydenhoitajassa epävarmuuden tunnetta, työpajan osallistujat toteavat. Mielenterveydestä puhuminen tulisi olla yhtä luonnollista ja tärkeää kuin esimerkiksi elintavoista keskusteleminen. Riittävän mielenterveyskoulutuksen lisäksi terveydenhoitajat korostavat, että heidän tulisi luottaa omaan osaamiseensa, mikä taas edistää oireilun tunnistamista.

*Terveydenhoitajista 50% koki, että IPC-
menetelmä on annettu niille, joilla on
menetelmän käyttöön soveltuvat taidot*

**Terveydenhoitajat toteavat, että
kokemus ja osaaminen lisäävät
luottamusta omiin taitoihin.**

Konsultatiivinen tuki on välttämätöntä uskalluksen ja taitojen lisääntymiselle. Työpajassa nousi esille Etelä-Pohjanmaan nuorisopsykiatrisen erikoissairaanhoidon perustasolle tarjoamat säännölliset konsultaatiot, jotka ovat tukeneet terveydenhoitajia niin IPC:n kuin muunkin mielenterveystyön tekemiseen. Tätä mallia voisi varmasti hyödyntää myös muualla Suomessa.

34%

**TERVEYDENHOITAJISTA KOKI,
ETTÄ TYÖYHTEISÖSSÄ OLLAAN
YHTÄ MIELTÄ SIITÄ, ETTÄ IPC ON
KANNATTAVA**

42%

**TERVEYDENHOITAJISTA KOKI,
ETTÄ HEIDÄN ORGANISAATIONSA
HENKILÖKUNTA JAKAA YHTEISEN
KÄSITYKSEN IPC:N
TARKOITUKSESTA**

ESIHENKILÖIDEN ANTAMA TUKEI ON KORVAAMATONTA

Terveydenhoitajat kokevat, että esihenkilötuki on yksi merkittävimmistä tekijöistä IPC menetelmän käyttöönoton onnistumisessa. Tuki lähtee jo menetelmäkoulutukseen valinnasta. Esihenkilön tulisi pystyä arvioimaan sopiiko menetelmä työntekijän työnkuvaan. Tässä oleellista on, kuinka paljon aikaa menetelmän opettelu vie. Työntekijät toivovat, että heille annetaan lupa käyttää tarvittava työaika. Pelkkä luvan antaminen ei aina riitä, vaan tarvitaan myös konkreettisia keinoja.

Työpajassa nousi esille seuraavat keinot:

- *työtehtävien jako työyhteisössä (esim. toinen terveydenhoitaja tekee enemmän terveystarkastuksia ja toinen IPC:tä)*
- *työtehtävien priorisointi yhdessä työntekijän kanssa.*
- *opiskeluhuollon ammattilaisten työnkuvien tarkastelu ja päällekkäisyyksien purkaminen.*
- *hoitopolkujen rakentaminen*

IPC:n juurtumisessa terveydenhoitajia tukee **menetelmän esilläpito työyhteisössä**. Toimivaksi on koettu ”IPC-kuulumisten” käsittely osana henkilöstökokouksia, mikä lisää koko henkilöstön tietämystä menetelmästä ja menetelmäosaajien työtehtävistä. Kokemusten lisäksi on hyvä esittää myös lukuja IPC ohjausten määristä ja vaikutuksista. Tässä on yksi konkreettinen mahdollisuus vahvistaa tiedolla johtamisen kulttuuria!

Esihenkilö voi kannustaa IPC-työntekijöitä verkostoitumaan keskenään, mikä mahdollistaa vertaistuen tarjoamisen. Tämän merkitys korostuu, kun koulutukseen liittyvä menetelmäohjaus päättyy. Monessa opiskeluhuollossa IPC on uusi palvelu, josta tulisi tiedottaa kouluyhteisössä. Tiedottamisen suunnittelussa tarvitaan esihenkilön näkemystä ja joskus terveydenhoitajat tarvitsevat myös rohkaisua tiedottamiseen.

38%

terveydenhoitajista saa
riittävästi tukea
esimieheltään

TYÖNKUVAN TARKASTELU

Terveydenhoitajan työnkuva on muuttunut: uusia työtehtäviä on tullut lisää ja vanhat ovat pysyneet. Työpajassa nousi esiin esimerkki, jossa terveydenhoitajan työstä, oli tehty käsikirja. Siihen oli kirjattu konkreettisesti se, mitä kaikkea työhön kuuluu ja sovitut yhtenäiset toimintatavat.

Työpajan merkittävin tulos on yhteinen näkemys siitä, että kouluterveydenhoitajien työnkuva tulisi päivittää. Tarpeelliseksi nähtiin myös opiskeluhuollon työntekijöiden työnkuvien yhtäaikainen tarkastelu päällekkäisyyksien purkamiseksi. Tähän tarvitaan niin THL:n, esihenkilöiden kuin terveydenhoitajienkin työpanosta!

44%

*terveydenhoitajista
pystyy
integroimaan
IPC:n olemassa
olevaan työhönsä*

Kiitos
työpajaan osallistuneille
terveydenhoitajille.

VIVA-PROJEKTI

www.tays.fi/viva
viva@pshp.fi

 Tays

Sote-uudistus